

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 289/2010-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. februára 2011 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Petra Brňáka vo veci sťažnosti MUDr. D. B., B., zastúpeného advokátkou JUDr. A. V., T., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C/85/1999 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo MUDr. D. B. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C/85/1999 p o r u š e n é b o l o .

2. MUDr. D. B. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 4 000 € (slovom štyritisíc eur), ktoré je Okresný súd Trnava p o v i n n ý zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia D. B. v sume 254,88 € (slovom dvestopäťdesiatštyri eur a osemdesiatosem centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. A. V.,T., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Trnava je p o v i n n ý uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 254,88 € (slovom dvestopäťdesiatštyri eur a osemdesiatosem centov) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 289/2010-25 z 11. novembra 2010 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť MUDr. D. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C/85/1999.

2. K porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy uviedol, že: *„... je navrhovateľom v konaní 17 C/85/1999 o zaplatenie finančnej čiastky... celý postup v tejto veci považuje za porušenie základného ľudského práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy...“*

Zákonná sudkyňa už 3x prerušila súdne konanie a vždy z dôvodu, ktorý je nezmyselný. Dňa 13. 5. 2010 prerušila konanie... pretože sa rozhodla skúmať trestné konanie odporcu ORP-173/TT-?, ktoré nemá žiadne súvislosti s konaním 17 C/85/1999...

Podané sťažnosti na prieťahy v konaní predsedovi súdu, Ministerstvu spravodlivosti, zbytočné prieťahy neodstránili a sťažnosti nie sú vybavované náležite, právne neistota pretrváva.“ Ďalej uviedol, že v predmetnej veci ústavný súd nálezom sp. zn. I. ÚS 248/06 vyslovil porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a prikázal okresnému súdu vo veci konať.

3. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C/85/1999 porušil základné právo MUDr. D. B., aby jeho vec bola prerokovaná bez zbytočných prieťahov, ako právo zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

2. Okresnému súdu Trnava v konaní pod sp. zn. 17 C/85/1999 sa prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

3. MUDr. D. B. sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 10 000.- eur, ktoré mu je okresný súd v Trnave vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. V kancelárii Ústavného súdu SR ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia MUDr. D. B. podľa vyčíslenia, ktoré bude doručené.

5. Okresný súd Trnava je povinný uhradiť štátu trovy právneho zastúpení podľa bodu 4 na účet kancelárie Ústavného súdu SR do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Žiadosť sťažovateľa o priznanie primeraného finančného zadostučinenia právna zástupkyňa odôvodnila takto: „... vzhľadom na jeho osobné pomery spočívajúce v závažnom zdravotnom stave ale najmä na dĺžku konania je zodpovedajúce priznať sťažovateľovi finančné zadostučinenie.“

4. Na základe žiadosti ústavného súdu okresný súd – jeho predseda listom sp. zn. 1 SprV 329/2010 z 18. júna 2010, uviedol, že „Už v čase vydania Nálezu Ústavného súdu SR III. ÚS 248/06 bolo konanie 17 C/85/1999 prerušené až do právoplatného rozhodnutia trestnej veci vedenej proti obv. F. G. a spol. pre trestný čin poškodzovania veriteľa. Súd

opakovane zisťuje, v akom štádiu je predmetná trestná vec, pričom naposledy bolo zistené, že dňa 9. 4. 2010 bola na odporcu F. G. podaná obžaloba na Okresnom súde Trnava a trestná vec je vedená pod sp. zn. 30 T/31/2010.“. Okresný súd na tomto stanovisku zotrval aj v liste sp. zn. 1 SprV 329/2010 z 23. novembra 2010. Vyjadrenie odporcu bolo listom č. k. I. ÚS 289/2010-32 z 2. decembra 2010 doručené strane sťažovateľa.

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou namietaného porušenia práv – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, resp. v primeranej lehote (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

6. Zo sťažnosti a z jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 17 C/85/1999 a s prihliadnutím aj na skutkový stav zistený v konaní pred ústavným súdom sp. zn. I. ÚS 248/06, keďže ide o to isté konanie okresného súdu, ústavný súd zistil:

Žalobný návrh bol podaný okresnému súdu 20. októbra 1999 proti odporcovi F. G. na zaplatenie 1 726,08 € (52 000 Sk) s príslušenstvom (nevyplatenia mzdy z pracovného pomeru). Od vynesenia nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 248/06 zo 6. decembra 2006 okresný súd vykonal tieto úkony vo veci:

- sťažovateľ listom 30. decembra 2006 požiadal okresný súd o pokračovanie v prerušenom konaní, pretože rozviazanie pracovného pomeru a náhrada nevyplatenej mzdy nesúvisí s trestnoprávnym konaním vedeným pod sp. zn. OÚJP-194/10-TT-1999,
- 7. februára 2007 okresný súd vydal uznesenie č. k. 17 C/85/1999-149, ktorým nevyhovel návrhu sťažovateľa na pokračovanie v konaní,
- 20. februára 2007 sťažovateľ podal odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 17 C/85/1999-149 zo 7. februára 2007,
- 5. marca 2007 okresný súd predložil spis Krajskému súdu v Trnave na rozhodnutie o odvolaní,
- Krajský súd v Trnave uznesením sp. zn. 10 Co/43/2007 z 31. mája 2007 uznesenie okresného súdu potvrdil a spis vrátil okresnému súdu 12. júna 2007,
- 18. júna 2007 okresný súd vydal uznesenie č. k. 17 C/85/1999-199, ktorým oslobodil sťažovateľa od súdnych poplatkov a konanie o návrhu sťažovateľa na ustanovenie mu zástupcu z radov advokátov zastavil,
- 16. júla 2007 okresný súd vykonal dopyt na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Trnava, Úrade justičnej a kriminálnej polície, aby v lehote 5 dní oznámilo, v akom štádiu sa nachádza trestné konanie vedené pod sp. zn. ČVS: OÚV-194/10-1999 Mč obvinených JUDr. F. G. a F. G. ml., či vo veci bola podaná obžaloba,
- Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Trnava, Úrad justičnej a kriminálnej polície Trnava 31. júla 2007 okresnému súdu oznámilo, že trestná vec obvinených JUDr. F. G. a F. G. ml. bola Okresnou prokuratúrou Trnava (ďalej len „okresná prokuratúra“) vrátená na došetrenie.
- 10. októbra 2007 okresný súd vykonal dopyt na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Trnava, Úrade justičnej a kriminálnej polície Trnava, aby v lehote 5 dní oznámilo, v akom štádiu sa nachádza trestné konanie vedené pod sp. zn. ČVS: OÚV-194/OEK-TT-1999 Ha obvinených JUDr. F. G. a F. G. ml., a či vo veci bola podaná obžaloba,
- Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Trnava, Úrad justičnej a kriminálnej polície Trnava 23. októbra 2007 okresnému súdu oznámilo, že trestná vec obvinených JUDr. F. G. a F. G. ml. je v štádiu šetrenia,

- 21. novembra 2007 požiadal Okresný súd Galanta o zapožičanie spisu sp. zn. 17 C/85/1999; listom z 28. novembra 2007 bol spis na dobu 10 dní zapožičaný Okresnému súdu Galanta,

- 1. februára 2008 okresný súd vykonal dopyt na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Trnava, Úrade justičnej a kriminálnej polície Trnava, aby v lehote 5 dní oznámilo, či v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: OÚV-194/OEK-TT-1999 Ha obvinených JUDr. F. G. a F. G. ml. bola podaná obžaloba,

- Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Trnava, Úrad justičnej a kriminálnej polície Trnava 6. februára 2008 okresnému súdu oznámilo, že v trestnej veci obvinených JUDr. F. G. a F. G. ml. bol podaný návrh na podanie obžaloby 30. novembra 2007,

- okresný súd vykonal dopyt na okresnej prokuratúre, aby v lehote 5 dní oznámila, v akom štádiu sa nachádza trestné konanie vedené pod sp. zn. ČVS: OÚV-194/10-1999 Mě obvinených JUDr. F. G. a F. G. ml.,

- okresná prokuratúra listom z 12. mája 2008, ktoré bolo doručené okresnému súdu 19. mája 2008, oznámila, že trestné konanie vedené proti obvineným JUDr. F. G. a F. G. ml. bolo uznesením okresnej prokuratúry sp. zn. 2 Pv 221/03 z 21. decembra 2007 zastavené; uznesenie o zastavení konania nadobudlo právoplatnosť 3. apríla 2008,

- 13. mája 2008 dala sudkyňa kancelárii pokyn, aby zaslala odporcovi žalobný návrh a doplňujúce návrhy sťažovateľa, aby sa k nim vyjadril v lehote 15 dní, a pokyn na nariadenie termínu pojednávania na 10. júl 2008,

- sťažovateľ listom z 2. júna 2008 navrhol okresnému súdu vykonanie dokazovania konkrétnymi svedkami,

- sťažovateľ listom z 5. júna 2008 požiadal okresný súd o ustanovenie právneho zástupcu na celé konanie vzhľadom na svoju zlú finančnú situáciu a zlý zdravotný stav,

- 26. júna 2008 okresný súd vydal uznesenie č. k. 17 C/85/1999-207, ktorým ustanovil sťažovateľovi na zastupovanie v konaní pred súdom advokátku,

- 1. júla 2008 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie odporcu k žalobnému návrhu,

- 10. júla 2008 okresný súd uskutočnil súdne pojednávanie za prítomnosti sťažovateľa; ustanovená advokátka sťažovateľa sa ospravedlnila z pojednávania súdu z dôvodu, že predvolanie na pojednávanie jej bolo doručené 9. júla 2008 a nemala čas na

prípravu vo veci; na pojednávaní okresný súd uznesením rozhodol o nepripustení do konania navrhovaného odporcu v 2. a 3. rade, vylúčil na návrh navrhovateľa na zaplatenie spôsobenej škody 2 000 000 Sk na samostatné konanie, pripustil zmenu žalobného návrhu na určenie neplatnosti danej výpovede z pracovného pomeru odporcom sťažovateľovi, nepripustil zmenu žalobného návrhu, ktorým súd zakazuje výmaz a zrušenie firmy A., s. r. o., B., a zablokovanie jej bankových účtov, a pojednávanie odročil na 16. október 2008,

- 16. októbra 2008 okresný súd uskutočnil súdne pojednávanie a po vypočutí odporcu a prednese vyjadrenia právnej zástupkyne sťažovateľa pojednávanie odročil na 27. november 2008,

- 27. novembra 2008 okresný súd uskutočnil súdne pojednávanie a po prednese vyjadrenia právnej zástupkyne sťažovateľa pojednávanie odročil na neurčito,

- sťažovateľ 25. novembra 2008 doručil okresnému súdu potvrdenie o svojej práceneschopnosti od 12. novembra 2008,

- okresný súd listom z 5. decembra 2008 požiadal Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky, aby v lehote 10 dní predložila uznesenie č. k. XV/2/PZ 6108-17 z 25. júna 2008, ktoré bolo okresnému súdu doručené 30. decembra 2008,

- 30. januára 2009 okresný súd vykonal dopyt na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Trnava, Úrade justičnej a kriminálnej polície Trnava, aby v lehote 10 dní oznámilo, v akom štádiu sa nachádza trestné konanie vedené pod sp. zn. ČVS: OÚV-194/OEK-TT-1999 Ma obvinených JUDr. F. G. a spol.,

- Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Trnava, Úrad justičnej a kriminálnej polície Trnava 19. februára 2009 okresnému súdu oznámilo, že trestná vec obvinených JUDr. F. G. a spol. je v štádiu vyšetrovania,

- 23. marca 2009 okresný súd vydal uznesenie č. k. 17 C/85/1999-257, ktoré nadobudlo právoplatnosť 30. apríla 2009, ktorým vyslovil, že prerušenie konania vo veci sp. zn. 17 C/85/1999 trvá,

- 23. októbra 2009 okresný súd vykonal dopyt na okresnej prokuratúre, aby v lehote 5 dní oznámila, v akom štádiu sa nachádza trestné konanie vedené pod sp. zn. Pv 221/03,

- okresná prokuratúra 28. októbra 2009 okresnému súdu oznámila, že uznesením z 31. júla 2009 bolo trestné stíhanie obvinených JUDr. F. G. a spol. zastavené. Krajská prokuratúra v Trnave uznesením sp. zn. 2 KPt 284/03 z 13. októbra 2009 zamietla sťažnosť

sťažovateľa proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania. Uznesenie o zastavení trestného stíhania nadobudlo právoplatnosť 13. októbra 2009,

- súdne pojednávanie nariadené na 28. január 2010 okresný súd zrušil a nariadil nový termín na 18. marec 2010 z dôvodu onemocnenia právnej zástupkyne sťažovateľa,

- súdne pojednávanie 18. marca 2010 nebolo uskutočnené, pretože nebolo vykázané predvolanie na pojednávanie sťažovateľovi a jeho právnej zástupkyňi; na súdne pojednávanie sa nedostavil odporca, ktorý sa ospravedlnil z účasti na pojednávaní. Okresný súd pojednávanie odročil na 13. máj 2010,

- sťažovateľ listom z 23. marca 2010 podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní,

- okresný súd 13. mája 2010 uskutočnil súdne pojednávanie, na ktorom vypočul sťažovateľa a odporcu a pojednávanie odročil na neurčito,

- okresný súd listom zo 14. mája 2010 požiadal Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Trnava, Úrad justičnej a kriminálnej polície Trnava, aby v lehote 5 dní zaslalo spis sp. zn. ČTS: ORP-173/TTO-1999,

- sťažovateľ v liste z 10. júna 2010 poukázal na prietahy v konaní a požiadal okresný súd o zrušenie uznesenia na právne zastupovanie v konaní pre advokátku JUDr. A. V. z dôvodu, že s ním nespôlupracuje,

- 16. júna 2010 okresný súd vydal uznesenie č. k. 17 C/85/1999-347, ktoré nadobudlo právoplatnosť 26. júla 2010, ktorým rozhodol, že prerušenie konania vo veci sp. zn. 17 C/85/1999 trvá.

III.

7. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov.

9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

10. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 220/04, IV. ÚS 365/04). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

11. Podľa ods. 1 § 135 OSP súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Podľa § 111 ods. 1 a 2 OSP ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa pojednávania a neplynú lehoty podľa tohto zákona. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, pokračuje súd v konaní i bez návrhu.

12. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

13. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého konania je posúdenie nároku sťažovateľa na zaplatenie odmeny z pracovného pomeru s prísl., t. j. ide o existenčnú vec, kde sa predpokladá osobitná pozornosť venovaná efektívnemu a rýchlemu postupu súdu, aby bol naplnený účel príslušného (v danom prípade súdneho) konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a skončená (§ 6 a § 100 ods. 1 OSP) a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (napr. I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03, I. ÚS 158/04). Z hľadiska súdneho

prieskumu sa konanie začalo podaním žaloby o zaplatenie odmeny z pracovného pomeru s prísl. 20. októbra 1999, ktoré doteraz nie je skončené ani na prvom stupni.

14. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd bral do úvahy aj v predmetnom prípade skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/97 a iné) relevantnú pre rozhodnutie. Na základe týchto hľadísk konanie o zaplatenie odmeny z pracovného pomeru nehodnotil ako právne zložité konanie.

15. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd zistil, že sťažovateľ sa zásadným spôsobom nepodieľal na prieťahoch v konaní. Práve naopak, sťažovateľ opakovane (30. decembra 2006, 23. marca 2010, 10. júna 2010) poukazoval na prieťahy v konaní.

16. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci, pričom zbytočné prieťahy v konaní posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu vrátane významu predmetného konania pre jeho účastníkov. Pokiaľ ide o postup okresného súdu, ústavný súd vychádzal nielen z hľadiska sťažovateľom namietaného obdobia zbytočných prieťahov, ale aj z hľadiska celkového priebehu posudzovaného konania. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku jeho postupu došlo k porušeniu uvedeného základného práva, ústavný súd zistil, že to tak je, aj keď čiastočne plynulému postupu bránila zákonná prekážka prerušeného konania. Okresný súd uznesením č. k. 17 V/185/1999-74 z 21. marca 2005 prerušil súdne konania z dôvodu, že proti odporcovi je na základe uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trnava, Úradu justičnej a kriminálnej polície sp. zn. ČVS: OÚV-194/10-1999 Mč vedené trestné stíhanie pre trestný čin poškodzovania veriteľa, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Okresnému súdu bola 19. mája 2008 doručená informácia o tom, že odpadla prekážka, pre ktorú konanie bolo prerušené, a pokračoval v konaní až do 23. marca 2009, keď vydal uznesenie č. k. 17 C/85/1999-257, ktoré nadobudlo právoplatnosť 30. apríla 2009, že prerušenie vo veci trvá. Okresnému súdu bola 26. októbra 2009 doručená informácia o tom, že odpadla prekážka, pre ktorú konanie bolo prerušené, a pokračoval v konaní až do 16. júna 2010, keď vydal uznesenie č. k. 17 C/85/1999-347, ktoré nadobudlo

právoplatnosť 26. júla 2010, ktorým rozhodol, že prerušenie konania vo veci sp. zn. 17 C/85/1999 trvá. Obdobie, keď bolo konanie prerušené (od 21. marca 2005 do 19. mája 2008, ďalej od 23. marca 2009 do 26. októbra 2008 a od 16. júna 2010), nemožno pričítať na ťarchu okresného súdu, lebo konaniu bránila zákonná prekážka.

17. Vychádzajúc z predloženej sťažnosti a pripojených dokumentov, ako aj zo stanovísk účastníkov konania a na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd konštatuje predovšetkým neefektívne správanie okresného súdu, ktoré v spojitosti s celkovou dĺžkou súdneho konania (viac ako 11 rokov) a už konštatovanými priet'ahmi ústavným súdom (nález sp. zn. I. ÚS 248/06 zo 6. decembra 2006) mali za následok zistenie ďalších priet'ahov (od januára 2006), pretože okresný súd nevykonával úkony smerujúce k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádzal. Ústavný súd sa priklonil k názoru sťažovateľa, že k zbytočným priet'ahom v konaní došlo, resp. konanie pred okresným súdom v okolnostiach posudzovanej veci nie je efektívne; napriek tomu, že v predmetnej veci okresný súd konanie prerušil, následne vo veci konal (a určité úkony uskutočnil), aby opakovane konanie prerušil. Okresný súd vzhľadom na celkovú dĺžku konania a už uvedené rozhodnutie ústavného súdu o zistených priet'ahoch teda nekonal sústredene a efektívne, o čom svedčí skutočnosť, že vykonal úkon (13. mája 2008), s odstupom 9 rokov od začatia súdneho konania vo veci, ktorým sa žalobný návrh mal zaslať odporcovi na vyjadrenie, ďalej od 28. októbra 2009 (keď okresná prokuratúra oznámila právoplatnosť uznesenia o zastavení trestného stíhania) nevykonával úkony vo veci až do 28. januára 2010 a súdne pojednávanie 18. marca 2010 nebolo uskutočnené, pretože včas nezabezpečil predvolanie na pojednávanie sťažovateľa a jeho právnu zástupkyňu a súdne pojednávanie muselo byť odročené na 13. máj 2010.

18. Okresný súd si teda nezvolil taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa sťažovateľ obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Z uvedeného vyplýva, že okresný súd nevyužil možnosti, ktoré mu zákon umožňoval na odstránenie priet'ahov v konaní.

19. Z dosiaľ vykonaných úkonov súdu vyplýva, že okresný súd bol v spore sťažovateľa mimo času prerušenia konania v podstate nečinný. Nečinnosť okresného súdu charakterizuje konanie vedené pod sp. zn. 17 C/85/1999 ako celok, a preto ústavný súd nepovažuje za potrebné hodnotiť sporadické úkony okresného súdu. Ústavný súd si rovnako povšimol, že k samotnému prerušeniu konania došlo v počiatočnej fáze na základe návrhu/vyjadrenia sťažovateľa, avšak v neskoršom čase sám sťažovateľ opakovane urgovoal okresný súd, aby v konaní pokračoval a rozhodol. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že okresný súd uskutočňoval súdne pojednávania, ktoré však odročoval, ale za takmer 12 rokov trvania súdneho sporu na prvom stupni okresný súd v merite veci ani raz nerozhodol.

20. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C/85/1999 (teda aj v čase po predchádzajúcom rozhodnutí ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 248/06) došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (bod 1 výroku nálezu).

21. Aj napriek zisteniu ústavného súdu, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom, neprikázal mu, aby vo veci sp. zn. 17 C/85/1999 konal bez zbytočných priet'ahov vzhľadom na to, že táto povinnosť mu už bola uložená nálezom ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 248/06 zo 6. decembra 2006 (m. m. I. ÚS 232/05, IV. ÚS 187/05, II. ÚS 96/06, IV. ÚS 45/07, IV. ÚS 99/07). Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 5 výroku tohto rozhodnutia.

22. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu. Sťažovateľ v sťažnosti žiadal priznať primerané

finančné zadosťučinenie v sume 10 000 €. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 17 C/85/1999 a berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu ústavný súd považoval priznanie sumy 4 000 € sťažovateľovi za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku nálezu).

23. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Úspešnému sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom. Advokátka vykonala 2 úkony právnych služieb, a to prevzatie a prípravu zastupovania, spísanie a podanie doplnenia sťažnosti 5. novembra 2010. Odmena za jeden úkon právnych služieb v zmysle § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) je $1/6$ z výpočtového základu 721,40 € a predstavuje 120,23 € + paušál 7,21 € = 127,44 €. Celková priznaná odmena za vykonané dva úkony právnej pomoci ($127,44 \text{ €} \times 2$) predstavuje sumu 254,88 €.

24. Keďže ústavný súd po splnení podmienok ustanovil sťažovateľovi právnu zástupkyňu na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, uložil Kancelárii ústavného súdu uhradiť ustanovenej právnej zástupkyňi trovy právneho zastúpenia.

25. Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľom rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

26. Podľa ustanovenia § 31a zákona o ústavnom súde sa na konanie pred ústavným súdom použijú primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. Podľa § 148 ods. 1 OSP štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania,

ktoré platil, pokiaľ u nich nie sú predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov. Vzhľadom na uvedené ústavný súd zároveň uložil okresnému súdu (v bode 4 výroku tohto rozhodnutia) povinnosť uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia na účet ústavného súdu do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

27. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. februára 2011